

Malmö stad
Grundskolenämnden

Datum

2025-04-30

Adress

Rönnebladsgatan 1 B

Diarienummer

GRF-2025-4411

Yttrande**Till**

Kommunstyrelsen

**Remiss Utbildningsdepartementet - Ett likvärdigt
betygssystem (SOU 2025:18)
STK-2025-548**

Sammanfattning

Grundskolenämnden har fått möjlighet att yttra sig gällande Utbildningsdepartementets remiss ”Ett likvärdigt betygssystem (SOU 2025:18)”.

Grundskolenämnden ställer sig i stora drag positiv till det förslagna betygssystemet. Det är dock av stor vikt att implementeringsstöd kommer så snart som möjligt i anslutning till beslut om nytt system, så att de olika nivåerna i styrkedjan har möjlighet att påbörja implementeringsinsatser i god tid.

I yttrandet följer grundskolenämndens synpunkter om de samlade delområden som återges i remissen.

Yttrande

Nedan följer grundskolenämndens synpunkter om remissens övergripande delområden.

Meritvärdeskalibreringsmodellen

Grundskolenämnden är positiv till modellen i stort, inte minst när det gäller att kunna göra jämförelse mellan skolor, jämförelse över tid, samt för att motverka betygsinflation. Det är positivt att lärare precis som i dag får möjlighet att samla in ett brett och varierat betygsunderlag och att det som utredningen konstaterat inte endast är kunskaper och färdigheter som kan visas på prov som avgör meritvärdena. Grundskolenämnden ser fördelar med att de individuella provresultaten ger elever en chans att visa vad de kan oberoende av lärares bedömning. Det finns också fördelar med kalibreringsmodellen utifrån att det skapar ett system för att hantera olikvärdigheten i betygssättningen. Det är viktigt att de lärarsatta betygen finns kvar, samtidigt som kombinationen med slutprov som en gemensam måttstock skapar

förutsättningar för att få hög samstämmighet vid bedömningen.

Uppbyggnaden av modellen bedömer grundskolenämnden kunna fungera för sitt tänkta syfte. Däremot kommer den att innebära en utmaning när det gäller att förklara systematiken för elever, vårdnadshavare och personal. Det är viktigt att det finns väl framtagna stödmaterial vid implementering av modellen där modellens delar på ett pedagogiskt sätt förklaras och att detta material också är anpassat för elever som får sina första betyg i årskurs 6. Detta även om det inte kommer vara aktuellt för dem att använda sig av modellen förrän de slutar årskurs 9. Statistiska mått som standardavvikelse är till exempel något som inte är vedertaget för elever i årskurs 6 – 9 och det är av vikt att det finns en förståelse för hur modellen är uppbyggd. Genom ett väl uppbyggt implementeringsstöd bedömer grundskolenämnden att denna oro ska kunna hanteras på ett tillfredställande sätt.

Betygssystemet bedöms bli mer likvärdigt med det kalibrerade meritvärdet och det bedöms vara en väl avvägd andel av det kalibrerade meritvärdet som bestäms utifrån slutprov i årskurs 9. Grundskolenämnden anser att det är positivt att kontinuerlig bedömning inte kommer vara en del av det nya systemet och bedömer att det kommer kunna medföra att stress och psykisk ohälsa kopplat till bedömningssituationer minskar. Dock är det av vikt att vara införstådd med att en bedömningssituation oavsett form kan skapa press och risk för stress och att olika delar av styrkedjan måste kunna vara ett stöd för eleverna i detta.

Grundskoleförvaltningen ställer sig positiv till utredningens antagande om att systemet kan tänkas vara en förbättring för lärarna när det gäller att minska risken för press att sätta vissa betyg och mindre administrativt arbete när rättning av nationella prov inte görs av betygsättande lärare längre. Det finns dock ett behov av fortsatt uppföljning av hur väl det stämmer överens med skolornas erfarenheter.

När det gäller nationella prov i årskurs 3 och 6 ställer sig grundskolenämnden positiv till att detta ska ses som diagnostiska och genomföras i början av respektive årskurs.

Synpunkter om en numerisk betygsskala med symmetriska skalsteg

Grundskolenämnden ser fördelarna med en numerisk betygsskala med symmetriska skalsteg utifrån att det skapar en större möjlighet för lärare att sätta det betyg som bäst motsvarar elevernas kunskap. Det är positivt att en skarp gräns för godkänt inte finns i det nya systemet. När det gäller nivå 4 som en måttstock för en kunskapsnivå som samhället vill tillförsäkra elever ställer sig grundskolenämnden positiv till detta.

Grundskolenämnden anser att det är av stor vikt att eleverna ges möjlighet att gå vidare till gymnasiet och detta system möjliggör för fler elever att genomgå en gymnasieutbildning.

Synpunkter om ett nytt system för nationella slutprov

Grundskolenämnden ställer sig generellt positivt till det föreslagna systemet med nationella prov och nationella slutprov.

Grundskolenämnden instämmer med utredningens förslag gällande ett nytt provsystem och förslaget på en meritkalibreringsmodell där lärare sätter betyg oberoende av resultaten på de nationella proven och där de nationella provresultaten används objektivt i beräkningen av meritvärdet. Det bedöms kunna minska inte minst en hel del av det efterarbete som är kopplat till dagens nationella prov samtidigt som det möjliggör för en ökad likvärdighet och legitimitet med den föreslagna betygsmodellen.

Utifrån utredningens förslag anser grundskolenämnden att det är väsentligt att bedömningen av de nationella slutproven automatiseras och centraliseras så att inte lokala skillnader i tolkningar av bedömningsanvisningarna förstärker redan avvikande tolkningar av betygskriterierna i förhållande till andra skolor i landet. Genom att automatisera och centralisera bedömningen minskas också skolornas möjlighet att påverka resultaten

När det gäller att SO- prov och NO-prov ska genomföras som ett samlat ”blockprov” inom respektive område, anser grundskolenämnden att detta är positivt och är viktig för ökad likvärdighet i systemet.

Synpunkter om bedömningssamråd för likvärdighet inom skolor och program

Grundskolenämnden anser att bedömningssamråd är mycket viktig för genomförande av betygssystemet. Inte minst gäller detta för att kunna tillgodose att betygen som sätts inom en skola blir likvärdiga i respektive ämne och att det finns samsyn kring hur undervisningen planeras. Grundskolenämnden ställer sig även positiv till att det införs en skyldighet för lärare att genomföra bedömningssamråd om det på en skolenhet finns flera lärare som undervisar i samma ämne.

Regelverk om prövning

Grundskolenämnden ställer sig positiv till ändringar i regelverket om prövning och delar utredningens bedömning om att det nya systemet kommer innebära att efterfrågan för att genomföra prövning (efter grundskolan) i princip kommer att försvinna. Detsamma gäller utredningens konstaterande att det inte längre kommer finnas någon sommarlovskola i årskurs 9.

Synpunkter om att förändringarna bör införas stegvis

Grundskolenämnden anser att hänsyn måste tas till inverkan av andra remissförslag

som kommer innebära ett omfattande reformarbete i flera delar av styrkedjan de kommande åren. Det bedöms vara rimligt att implementering genomförs i anslutning till de förslag som återfinns i remissen ”Kunskap för alla – nya läroplaner med fokus på undervisning och lärande (SOU 2025:19)”. Det är önskvärt om stödmaterial och liknande kan tas fram i god tid innan förändringarna börjar att gälla, så att huvudmannen kan genomföra informations- och implementeringsinsatser.

Ordförande Sara Wettergren (L)

Förvaltningsdirektör Peter Lindberg